

НАУЧНО СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Николай Георгиев Атанасов
на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна
степен „доктор” по научна специалност
„Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка
(застраховане и социално дело)”

На тема „НАСОКИ ЗА РАЗВИТИЕ НА АВТОМОБИЛНОТО ЗАСТРАХОВАНЕ В
БЪЛГАРИЯ“

Автор: Николай Валериев Илиев

I. Общо представяне на дисертационния труд:

1. Предмет на дисертационния труд

Предметната област на дисертацията е самостоятелно обособена част от разпределителните отношения в застраховането по повод защитата от рискове, породени от притежаването и експлоатацията на МПС при застрахователните продукти „Каско на МПС“ и „Гражданска отговорност на автомобилистите“. Същите застраховки се отличават с нарастваща през годините социално-икономическа роля. Тя намира израз както в улесненията при възстановяване на щети, поради едно от най-често използваните движими имуществва, каквито са автомобилите, така и във факта, че премиите от тях заемат значителен дял в приходите от дейността на застрахователните компании.

2. Обем, структура и литература на дисертационния труд.

Дисертацията е в обем от 181 с., като съдържа увод, три глави, заключение, и списък с използваната литература. В изложението са използвани 31 таблици и 16 фигури.

В логическо отношение изложението е много добре структурирано, като съответства изцяло на изискванията за разработване на дисертационен труд.

Формулирани са точно и ясно обект, предмет, цел задачи и методи на изследването. Използва се главно документален анализ, като са проучени широк кръг от литературни източници и нормативни документи. Формулираната изследователската хипотеза съответства на актуалността на дисертацията, относно подобряване на предлагането на автомобилните застраховки в страната, минимизиране на щетите и разширяване на застрахователните съвкупности.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

Дисертационният труд разглежда несъмнено актуални проблеми от сферата на автомобилното застраховане. Това са проблематиката на Бонус-Малус системата, като инструмент за редуциране на щетите. Предложени са конкретни нововъдения, така че да се улесни използването на системата чрез въпросник предложение (анкета), поддържане на собствена база данни на застрахователя и единна база данни за регистрираните щети, причинени от водачите на моторни превозни средства на национално ниво /с. 137/. Целта от тези нови инструменти в управлението на застрахователните дружества е обоснована от докторанта с необходимостта от оценка

на индивидуалния риск и тарифирането на отделните обекти.

За високата степен на разработеност на проблема са и усилията на докторанта да систематизира адекватно на поставената цел възможностите за повишаване на покритието на доброволното автомобилно застраховане, т.е. повишаване на достъпността на собствениците и повишаване на търсенето на продукта „Каско на МПС“. В тази насока се разглеждат подробно т.нар. комбинирани застрахователни продукти и то с използване на застраховки извън застрахования обект - например, за автомобил, сграда и домашно имущество. Анализират се и комбинираните пакети, прилагани в националната практика, което е определено от докторанта като „... включване в застрахователната съвкупност на повече обекти, което неминуемо ще повиши обхвата, не само на застраховка „Каско на МПС“, но и на другите застраховки предлагани в съответния пакет.“ /с. 157/

Освен по посока повишаване на броя на застрахованите обекти докторантът разширява обхвата на изследването, като взема под внимание перспективите за развитие на допълнително покритие. Това също представлява аргумент в полза високото качество на предложението за защита дисертационен труд. В тази насока са анализирани детайлно елементите и начините на предлагане на покритието „Автоасистанс“.

Стилът, езикът и използваната терминология съответстват напълно и удовлетворяват изискванията към изготвянето на дисертационни трудове по специалност „Застраховане и социално дело“. Дисертацията е разработена в обем, който е достатъчен за анализиране на поставения проблем и подкрепя на издигнатата научна хипотеза. Изложението е логично и точно структурирано, като се забелязва движение от общо към частно – т.е. първоначално са анализирани в много големи детайли елементите на застрахователните продукти от сферата на автомобилното застраховане и на тази база се подхожда към обосноваване на необходимостта и възможностите за подобряване на практиката.

Авторефератът се отличава, също така, с необходимата точност и пълнота от гледна точка отразяването на опорните точки на дисертационния труд и неговите приноси.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Предлаганият за защита дисертационен труд разглежда нови научни идеи и резултати, които може да се каже, че притежават нужната значимост. Убедително се доказва, че предложените мерки и инструменти ще доведат до подобрения не само за застрахователната система, но и за националното стопанство чрез улесняване на достъпа до автомобилните застраховки и повишаване на степента на покритие на потенциалните щети.

IV. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение.

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане. Дисертационният труд показва, че докторантът Николай Валериев Илиев притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Финанси, парично обращение, кредит и застраховка (застраховане и социално дело)“, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, давам своята положителна оценка за дисертационния труд, автореферат и приноси и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Николай Валериев Илиев по научна специалност „Финанси, парично обращение, кредит и застраховка (застраховане и социално осигуряване)“.

Дата: 14.09.2023 г.

Изготвил становището:

(доц. д-р Н. Атанасов)